

Kristina Olsson
Aspa Pulp AB
Sweden Timber
Fabriksvägen
696 80 Aspabruk

Datum 2025-01-09
SMHI Dnr 2024/2691/5.4.1
Er referens

kristina.olsson@ahlstrom.com

Yttrande över – Samråd om ny icke-farligt avfall (IFA) deponi

SMHI har tagit del av rubricerade handlingar. Yttrandet avgränsas till SMHIs kompetensområden hydrologi (enbart ytvatten) och meteorologi.

Hydrologi

SMHI har en del synpunkter och önskemål inför kommande miljökonsekvensbeskrivning. Sammanfattningsvis handlar dessa om frågor rörande ytvattenbalansen och flödesvägar för området.

Sida 11 ”Vid behov kan även rening av lakvattnet med t.ex. ultrafiltrering, omvänd osmos eller motsvarande göras innan vidareledning till mesadammarna.” Här önskas information rörande hur verksamhetsutövaren planerar att göra bedömningen om huruvida reningsbehov föreligger eller inte.

I Figur 7 på sidan 13 är kartan inte uppdaterad med nya förutsättningar för hur vattnet planeras pumpas till dammarna och vidare till Sörviken. Figuren bör ändras så att vattenvägarna stämmer med dagens planer.

I stycke 4.3.1 anges att skillnaden i omgivningspåverkan jämfört med befintlig verksamhet bedöms bli minimal. SMHI delar inte denna uppfattning då det förefaller som att lakvatten kommer att ledas åt ett annat håll. Påverkan på Kampaviken kan förväntas minska medan påverkan på Sörviken kan förväntas öka. Eftersom verksamheten med pumpning till Kampaviken pågått länge, borde statusen i Kampaviken kunna användas för att motivera omfattningen av förväntad påverkan i Sörviken utifrån utförd verksamhet.

SMHI – Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

Postadress SMHI 601 76 • Norrköping • Växel 011-495 80 00 • Fax 011-495 80 01 • E-post registrator@smhi.se

SMHI huvudkontor

Besöksadress Folkborgsvägen 17
601 76 Norrköping

SMHI

Besöksadress Stationsgatan 23, 6 tr.
753 40 Uppsala

SMHI

Besöksadress Göteborgseskaderns plats 3
426 71 Västra Frölunda

Konsekvenserna av att nya deponin kommer att ha botten tätning torde kunna leda till att mer vatten avleds som ytvatten (eller marknära grundvatten), vilket borde kommenteras. Rinntiden för ytvatten till recipient kan förväntas vara mångfalt kortare än rinntiden genom marken. I samrådsunderlaget anges att den naturliga jordarten agerat geologisk barriär som uppskattats med uppskattade transporttider på upp till 100 år. Om framtida deponi planeras ha en tät botten förstår SMHI det som att lakvattnet framgent kommer att ta en mer ytnära väg till recipient. Möjlig påverkan på rinntider och vattenkvalitet i det fall att den geologiska barriären sätts ur spel måste inkluderas i kommande miljökonsekvensbeskrivning.

Det är också oklart hur flödesvägarna är, lakvatten tycks framöver ledas och pumpas till Sörviken, men det står också en hel del om att grundvattengradienten leder grundvattnet mot Kampaviken i norr. Det är oklart vilket vatten som följer grundvattengradienten, hur mycket vatten som avleds via diken, samt vilka områden som tillrinner till mesadammarna. Detta måste tydliggöras i kommande arbeten, där jämförelser med dagens situation också är önskvärda.

Kapitel 9.1 (s. 14), häri ligger ett implicit antagande att yt- och grundvattendelarna sammanfaller, vilket åtminstone bör skrivas ut (om det inte kan verifieras).

Sida 18 ” Enligt SMHIs beräkningar bedöms nettonederbörden komma att öka med mellan 0-10 % i grövre jordarter (inklusive moränjordar) som en följd av klimatförändringen.”. Referens saknas till den här beräkningen och den måste förtydligas.

Anläggningens känslighet för skyfall borde beskrivas för att säkerställa att inget kontaminerat vatten når recipienten utan erforderlig rening i det fall att anläggningen (diken och dammar) skulle visa sig vara otillräcklig.

Klimatpåverkan

Det är positivt om avfallet inte behöver transporteras långväga från verksamhetsområdet. Även transporter internt på verksamhetsområdet genererar dock utsläpp som har klimatpåverkan. SMHI ser gärna en plan för hur verksamhetens påverkan på klimatet kan minska genom minskade utsläpp av växthusgaser. Detta skulle till exempel kunna ske genom elektrifiering av fordon och maskiner, användning av mer hållbara bränslen eller genom att effektivisera transporterna så att antal transporter kan minska.

Framtida klimat

Vid planering av samhället bör hänsyn tas till framtida klimat. Exempelvis förväntas lufttemperaturen att stiga, risken för skyfall öka och flödena i våra vattendrag förändras med ändrade nederbördsförhållanden och snötillgångar. Det råder osäkerhet kring modellsimuleringar om framtida stormar i Sverige, inga entydiga resultat finns som pekar på någon ökning av frekvens eller styrka.

SMHI – Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

Postadress SMHI 601 76 • Norrköping • Växel 011-495 80 00 • Fax 011-495 80 01 • E-post registrator@smhi.se

SMHI huvudkontor

Besöksadress Folkborgsvägen 17
601 76 Norrköping

SMHI

Besöksadress Stationsgatan 23, 6 tr.
753 40 Uppsala

SMHI

Besöksadress Göteborgseskaderns plats 3
426 71 Västra Frölunda

För information om förändringar av framtida klimat hänvisar SMHI till fördjupade klimatscenariotjänster:

<https://www.smhi.se/klimat/framtidens-klimat/fordjupade-klimatscenarioer>

För historiska och framtida skyfall hänvisas till denna länk:

<https://www.smhi.se/kunskapsbanken/meteorologi/statistik-for-extrem-korttidsnederbord-1.159736>

Ytterligare information om framtida klimat finns på SMHIs webbplats:

<https://www.smhi.se/klimat>

Avdelningschef Magnus Rödin har beslutat i detta ärende som beretts av Maud Goltsis Nilsson, Anna Åkesson och Maria Norman.

För SMHI

Magnus Rödin
Chef Avdelning Samhällsplanering

SMHI – Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

Postadress SMHI 601 76 • Norrköping • Växel 011-495 80 00 • Fax 011-495 80 01 • E-post registrator@smhi.se

SMHI huvudkontor

Besöksadress Folkborgsvägen 17
601 76 Norrköping

SMHI

Besöksadress Stationsgatan 23, 6 tr.
753 40 Uppsala

SMHI

Besöksadress Göteborgs eskaderns plats 3
426 71 Västra Frölunda